

AP 1.4.290	 CAA רְתֵּן אִוִּי	26 SEP 2016
Aircraft Registration/ Deregistration		Revision 1
		רישום כלי טיס

Advisory Pamphlet

Aircraft Registration/ Deregistration

AP 1.4.290

רישום כלי טיס

AP 1.4.290	 CAA תתא	26 SEP 2016
Aircraft Registration/ Deregistration		Revision 1
		רישום כלי טיס

1. מטרה

1.1 מטרת ההודעה להביא לידיעת הציבור את נוהל רישום כלי טיס.

2. כללי

2.1 רישום כתנאי לטיסה

2.1.1 סעיף 56 לחוק הטיס, התשע"א-2011 (להלן - **חוק הטיס**) קובע, בין היתר:

"לא יפעיל אדם כלי טיס אלא אם כן כלי הטיס רשום בפנקס הרישום וקיימת לגביו תעודת רישום תקפה...";

2.1.2 תקנה 2 לתקנות הטיס (רישום כלי טיס וסימונם), התשל"ד-1973 (להלן - **התקנות**) קובעת כלהלן:

"לא יפעיל אדם כלי טיס הכשיר לרישום בשטח המדינה אלא אם נתקיים אחד מאלה:

(1) כלי הטיס נרשם בפנקס ויש לגביו תעודת רישום

(2) יש לגבי כלי הטיס היתר רישום זמני תקף, המצוי בו באותו זמן

2.2 תנאי כשירות לרישום בפנקס

2.2.1 סעיף 58 לחוק הטיס קובע:

"(א) השר יקבע, בכפוף להוראות סעיף קטן (ב), את תנאי הכשירות לרישום כלי טיס בפנקס הרישום, במטרה להבטיח זיקה מספקת של כלי הטיס למדינת ישראל וכי לא יהיה ברישום משום פגיעה בביטחון המדינה או ביחסי החוץ שלה.

(ב) כלי טיס הרשום במרשם של מדינה זרה אינו כשיר לרישום בפנקס הרישום"

2.2.2 תקנה 3 לתקנות רישום כלי טיס וסימונם, תשל"ד-1973 קובעת כי :

"(א) כלי טיס יהא כשיר לרישום בפנקס אם התקיימו לגביו שני אלה:

(1) הוא בבעלותו של אזרח ישראלי או תושב קבוע, או בבעלותו של תאגיד שנרשם בישראל או שהוקם מכח דין בישראל, שלפחות שני שלישים ממנהליו הם אזרחים ישראליים או תושבים קבועים, למעט חברה נכריה שנרשמה לפי סעיף 248 לפקודת החברות;

(2) הוא אינו רשום במדינת חוץ.

(ב) על אף האמור בפסקה (1) לתקנת משנה (א), רשאי השר להורות

(1) על רישומו של כלי טיס שאינו רשום במדינת חוץ בפנקס, גם אם לא נתמלאו בו התנאים המפורטים בה, אם שוכנע כי קיימת זיקה מספקת בין כלי הטיס לבין ישראל;

(2) שלא לרשום כלי טיס בפנקס גם אם נתמלאו בו התנאים המפורטים בה, אם שוכנע כי יהיה ברישומו משום פגיעה בבטחון המדינה או ביחסי החוץ שלה;

AP 1.4.290	 CAA תנאים	26 SEP 2016
Aircraft Registration/ Deregistration		Revision 1
		רישום כלי טיס

(3) לבטל את רישומו של כלי טיס, למחקו, לשנותו או להשעותו בכל עת, אם שוכנע שבטחון המדינה או יחסי החוץ שלה מחייבים זאת."

2.2.3. תוקף הרישום

תקנה 5(א) לתקנות הרישום קובעת כי "לא יהא ברישום כלי טיס בפנקס משום הוכחת בעלות עליו".

3. מקורות וטפסים

3.1. דרישות רגולטוריות

3.1.1. חוק הטיס, תשע"א – 2011

סעיף 56 – חובת רישום כלי טיס

סעיף 58 – תנאי כשירות לרישום בפנקס

סעיף 59 – פנקס הרישום ותעודות רישום

סעיף 60 – תוקף הרישום

3.1.2. תקנות הטיס (רישום כלי טיס וסימונם), התשל"ד - 1973

תקנה 3 – כשירות לרישום

תקנה 5 – תוקף הרישום

תקנה 6 – בקשה לרישום בפנקס או לביטולו

תקנה 7 – בקשת תאגיד שאינו שותפות

תקנה 8 – בקשת שותפות

תקנה 9 – רישום תסיבת בעלות מכוח החוק

תקנה 10 – בקשה לרישום כלי טיס ותעודת רישומו

תקנה 12 – רישום כלי טיס שלא היה רשום

תקנה 13 – כלי טיס שהיה רשום לאחרונה בפנקס

תקנה 14 – כלי טיס שהיה רשום לאחרונה במדינת חוץ

תקנה 15 – המצאת תעודת רישום

3.1.3. תקנות הטיס (אגרות רישום, רישוי ותיעוד), תש"ע 2009

תקנה 2 – אגרת רישום

תקנה 4 – אגרת רישום שיעבוד או עיקול

תקנה 5 – אגרת הקצאת סימני רישום

תקנה 38 – תשלום הוצאות הכשרת מפקחים לטיפול חדש

3.1.4. פקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971

סעיף 30 - הוכחת תעודות-חוץ

AP 1.4.290	 CAA רתאוא	26 SEP 2016
Aircraft Registration/ Deregistration		Revision 1
		רישום כלי טיס

3.1.5 טפסים

- טופס AWF 1.4.290-1 בקשה לרישום כלי טיס
- טופס AWF 1.4.290-2 שטר מכר לכלי טיס
- טופס AWF 1.4.290-3 כלי טיס שנבנה ע"י חובב, נספח לבקשה לרישום כלי טיס
- טופס AWF 1.4.290-4 טופס דיווח על כלי טיס מיובא ראשון מסוגו שנרשם בפנקס

4. תהליכים והוראות

4.1 הפנקס

לצורך רישום כלי טיס בישראל יתנהל פנקס שבו ירשמו בין היתר, לגבי כל כלי טיס, שם בעלו ותוארו המשפטי, שעבודים ועיקולים שהוטלו עליו, סימני הלאומיות והרישום שלו, שם יצרנו, סוגו, המספר הסידורי שלו כפי שקבע היצרן.

4.2 רישום כלי טיס ותעודת רישומו

4.2.1 כשירות לרישום - ראה סעיף 2.2

4.2.2 המבקש לרישום כלי טיס בפנקס הרישום יגיש לרשם כלי הטיס ברשות התעופה האזרחית (להלן – הרשם) את המסמכים הבאים כשהם מלאים כנדרש:

4.2.2.1 מקור של הבקשה לרישום כלי הטיס (טופס AWF 1.4.290-1). היה כלי הטיס בבעלותו של יותר מאדם אחד, תחתם הבקשה בידי כל אחד מהבעלים, ויצוין שמו ומענו של כל אחד מהם.

א. כאשר מבקש הרישום הוא תאגיד:

- יש להמציא הוכחה על רשום התאגיד אצל רשם החברות.
- יצורף לבקשה כתב הסמכה מאת מועצת המנהלים של התאגיד או מאת הוועד המנהל שלו, לפי העניין, **מאושר ומאומת** ביד בעל זכות חתימה לאותה מטרה בתאגיד, המייפה את כוחו של חותם הבקשה לחתום על הבקשה בשם התאגיד.

ב. היה המבקש סוכנו או נציגו של בעל כלי הטיס:

- (1) יציין בטופס הבקשה את שם בעל כלי הטיס.
- (2) יחתום את שמו ויצוין כי הוא סוכן או נציג

AP 1.4.290		26 SEP 2016
Aircraft Registration/ Deregistration		Revision 1
		רישום כלי טיס

(3) יצרף לבקשה יפוי כוח נוטריוני מבעל כלי הטיס או העתק מאושר ממנו. לענין זה לא ישמש יפוי כוח נוטריוני שחלפו שלוש שנים מיום נתינתו אלא אם צוין בו שתוקפו לתקופה העולה על שלוש שנים.

(4) לגבי יפוי כוח שנערך בחו"ל - מותר להוכיחו אם נחתם על ידי השולח, בפני אחד מאלה: נציג דיפלומטי או קונסולרי ישראלי, שקיים את החתימה בכתב חתום בידו ובחותמתו על גבי המסמך או בנספח אליו או נוטריון ציבורי, שקיים את החתימה בכתב חתום בידו ובחותמתו הנוטריונית וחתימת הנוטריון הציבורי אומתה בכתב בידי נציג דיפלומטי או קונסולרי ישראלי ובחותמתו הרשמית על גבי המסמך או בנספח אליו. בעת עריכת יפוי כוח בחו"ל - שייחתם ויאומת, כאמור לעיל, אם בפני נציג קונסולרי ישראלי או בפני נוטריון ציבורי - יש לציין, בצד שמו של החותם, גם את פרטי המסמך שעל פיו הוכחה זהותו והמספר שמזהה את נושא המסמך.

4.2.2.2. שטר מכר **מקורי** חתום בידי המוכר או ראיות אחרות בדבר בעלות הקונה המבקש את רישום כלי הטיס. המבקש להחזיר לו את המסמך המקורי לאחר הרישום ימציא לרשם בנוסף למקור, העתק ממנו; לאחר הרישום יוחזר המקור לידי המבקש והעתק ישמר במשרד הרשם.

4.2.2.3. כלי טיס שהיה רשום לאחרונה במדינת חוץ

א. תצורף הצהרה מטעם הרשות המוסמכת במדינת החוץ שבה היה רשום כלי הטיס לפיה בוטל הרישום או שאינו תקף תוך ציון שמו ותוארו של המצהיר בשם הרשות המוסמכת, תאורו של כלי הטיס לפי שם יצרנו, דגמו ומספרו הסידורי. או

ב. פסק דין סופי או צו מאת בית משפט או בית דין מוסמך במדינת החוץ, הקובע לפי דיני אותה מדינה, שהרישום אינו תקף.

4.2.2.4. כלי שלא היה רשום לאחרונה במדינת חוץ יצרף המבקש תצהיר או כל ראיה אחרת, להנחת דעת הרשם, לפיהם כלי הטיס לא היה רשום מעולם במדינת החוץ.

4.2.2.5. קבלה בדבר תשלום אגרת הקצאת אותיות רישום.

4.2.2.6. קבלה בדבר תשלום אגרת תעודת רישום.

4.2.2.7. תעודות רישום קודמות של כלי הטיס (בעת העברת בעלות)

AP 1.4.290	 CAA רת"א	26 SEP 2016
Aircraft Registration/ Deregistration		Revision 1
		רישום כלי טיס

4.2.2.8 המבקש לרשום על שמו כלי טיס שלא היה רשום בישראל, ימציא הוכחה על תשלום מכס (או קבלת פטור מתשלום מכס). כהוכחה כנ"ל ישמש "רשימון על יבוא טובין", חתום ומאושר ע"י בית המכס.

הערה: דחיית הצגת רשימון כנ"ל אפשרית למשך 30 יום כאשר כלי הטיס עומד להירשם, לפני הגיעו לארץ, ע"י מפקח רת"א. עם ביצוע הרישום הודעה בדבר רישום כלי הטיס תשלח למכס.

4.2.2.9 רישום תסיבת בעלות מכוח החוק

א. נסבה הבעלות בכלי טיס עקב עיקול שהוטל עליו שהסתיים במכירתו באמצעות לשכת ההוצאה לפועל, או עקב מימוש משכון באמצעות לשכת ההוצאה לפועל, יצרף המבקש לבקשה דו"ח מנהל מכירות בדבר המכירה, כאמור בתקנה 45 לתקנות ההוצאה לפועל, התשכ"ח-1968¹, וצו חתום ביד ראש ההוצאה לפועל המורה על רישום העברת כלי הטיס מהבעל הרשום בפנקס למבקש כאמור בתקנה 46(ב) לתקנות האמורות.

ב. נסבה הבעלות בכלי טיס עקב מות בעלו, יצרף המבקש לבקשה צו ירושה או צו קיום צוואה, לפי הענין.

ג. מבקש אשר קנה כלי טיס מעזבונו של נפטר יצרף לבקשה מקור של שטר מכר חתום ביד מנהל העזבון בשם העזבון וכן מקור צו קיום צוואה או מקור צו ירושה, לפי הענין. לא מונה מנהל עזבון, יצרף המבקש לבקשה ולצו האמור מקור שטר מכר חתום בידי היורשים החוקיים וכן תצהיר חתום בידיהם כי לא מונה מנהל עזבון וכי המוכר הוא אדם הרשאי למכור את כלי הטיס לפי דין.

ד. היה המבקש מנהל עזבון שפרטת העזבון שהגיש לבית המשפט מכילה כלי טיס, יצרף לבקשה צו מאת בית המשפט הממנה אותו להיות מנהל העזבון; תעודת רישום כלי הטיס תינתן למבקש כמנהל העזבון.

ה. היה המבקש אפוטרופוס שפרטת נכסי החסוי שהגיש לבית המשפט מכילה כלי טיס, יצרף לבקשה צו מאת בית המשפט הממנה אותו להיות אפוטרופוס על החסוי; תעודת רישום כלי הטיס תינתן למבקש כאפוטרופוס.

ו. היה המבקש מפרק עסקים או כונס נכסים של תאגיד שהינו בעל כלי טיס, יצרף לבקשה צו מאת בית המשפט המצווה על העברת כלי הטיס לרשות

¹ הציטוט הוא מהתקנה בנוסחה היום. התקנות האמורות בוטלו והחליפו אותן בתקנות ההוצאה לפועל, התש"ם-1979 (ראו שם בתקנה 58).

AP 1.4.290	 CAA רתא	26 SEP 2016
Aircraft Registration/ Deregistration		Revision 1
		רישום כלי טיס

המפרק או הכונס; תעודת רישום כלי הטיס תינתן למבקש כמפרק עסקים או ככונס נכסים.

ז. היה המבקש נאמן על רכוש פושט רגל המכיל כלי טיס, שמיווהו הנושים או בית המשפט, יצרף לבקשה את החלטת הנושים או את כתב המינוי או את צו בית המשפט הממנה אותו להיות הנאמן על רכוש פושט הרגל; תעודת רישום כלי הטיס תינתן למבקש כנאמן בפשיטת הרגל.

4.2.2.10. **בעל כלי טיס שנבנה בידי חובב** ימציא בנוסף לאמור לעיל:

- א. תאור כלי הטיס לפי הקטגוריה שלו (אווירון, רוטורקפט, דאון או בלון חופשי), מספר הסידורי, מספר המושבים, טיפוס המנוע (בוכנה, טורבו-פרופלר, טורבו-סילון, או סוג אחר), מספר המנועים שנקבעו בכלי הטיס, סוגם, שם יצרנם, דגמם ומספרם הסידורי.
- ב. תצהיר המאשר שכלי הטיס נבנה מרכיבים שהוא בעליהם (טופס 3-AWF 1.4.290)
- ג. שטר מכר מיצרן החלקים המיועדים להרכבה עצמית (זווד) שמהם בנה את כלי הטיס.
- ד. בעל כלי הטיס, למעט אדם המחזיק תעודת סוג, אשר הוא הרכיבו מרכיבים בהתאם למבנה טיפוס שאושר על ידי המנהל, יתאר את כלי הטיס ומנועיו וימציא ראיות לבעלותו על כלי הטיס, להנחת דעת הרשם, כגון שטרי מכר לכל הרכיבים העיקריים של כלי הטיס.
- ה. רשם כלי הטיס יטביע חותמת על הבקשה לרישום: **"נבנה ע"י חובב"**

4.3 תעודת רישום

4.3.1 היתר זמני

4.3.1.1 מבקש תעודת רישום יהיה רשאי לשאת בכלי הטיס את העתק בקשת הרישום כהיתר זמני להפעלת כלי הטיס, וזאת לתקופה שלא תעלה על 30 יום מיום שנחתמה בידי הרשם, ובתנאי שהרשם ציין על העתק הבקשה את תאריך מסירת הבקשה, וכן שלבקשה צורפו המסמכים הדרושים לביצוע הרישום.

4.3.1.2 היתר זמני כאמור לא יינתן לכלי טיס אשר היה רשום, טרם הבקשה לרישום, במדינה שאינה מדינת ישראל.

4.3.2 המצאת תעודת רישום

מולאו הוראות התקנות והוראות נוהל זה לגבי רישום כלי הטיס, הומצאו ונבדקו כל המסמכים הדרושים כאמור בסעיף 4.2, ירשום הרשם את כלי הטיס בפנקס וימציא לבעליו תעודת רישום.

AP 1.4.290	 CAA רתא	26 SEP 2016
Aircraft Registration/ Deregistration		Revision 1
		רישום כלי טיס

4.3.3 תוקף הרישום

לא יהא ברישום כלי טיס בפנקס משום הוכחת בעלות עליו.

4.3.4 תוקף תעודת רישום

תוקפה של תעודת רישום כלי טיס שהוציא הרשם על פי תקנות אלה יפקע בהתקיים אחת מאלה:

- 4.3.4.1 כלי הטיס שלגביו ניתנה תעודת הרישום נרשם במדינת חוץ.
- 4.3.4.2 כלי הטיס הושמד כליל או אינו ניתן יותר לשיקום ולשימוש.
- 4.3.4.3 עברו עשרה ימים מיום העברת הבעלות על כלי הטיס.
- 4.3.4.4 בעל כלי הטיס איבד את אזרחותו הישראלית או חדל להיות תושב קבוע.
- 4.3.4.5 עברו שלושים יום, מיום מותו של בעל כלי הטיס.
- 4.3.4.6 אם בעל כלי הטיס היא שותפות – עברו שלושים יום מיום שקרתה אחת מאלה:
 - א. גמר הליכי פירוק השותפות על פי צו בית משפט.
 - ב. פירוק השותפות בתום מועדה או בהודעה.
 - ג. פירוק השותפות מחמת פשיטת רגל, מוות, שיעבוד או אי-חוקיות.
- 4.3.4.7 אם בעל כלי הטיס הוא אגודה עותמאנית – עברו שלושים יום מגמר הליכי פירוקה.
- 4.3.4.8 אם בעל כלי הטיס הוא חברה – עברו שלושים יום מגמר פירוק עסקיה.
- 4.3.4.9 אם בעל כלי הטיס הוא אגודה שיתופית – עברו ארבעה חודשים מיום שפורסם ברשומות צו רשם האגודות השיתופיות על פירוקה.

4.3.5 החזרת תעודת רישום

תעודת רישום שפקע תוקפה תוחזר לידי הרשם, כשצדה האחורי ממולא כדבעי:

- 4.3.5.1 תוך חמישה ימים מיום קרות המאורע המפקיע את תוקפה, או
- 4.3.5.2 תוך שישים יום מיום מותו של מחזיק תעודת הרישום.

4.3.6 מחיקת רישום כלי טיס וביטול תעודת רישום

- 4.3.6.1 משפקע תוקף תעודת רישום, כאמור בסעיף 3, ימחק הרשם מהפנקס את שם בעל כלי הטיס הרשום בפנקס ויבטל את תעודת הרישום לאחר שזו הוחזרה לו.

AP 1.4.290	 CAA תתא	26 SEP 2016
Aircraft Registration/ Deregistration		Revision 1
		רישום כלי טיס

- 4.3.6.2 לא הוחזרה התעודה, ימחק הרשם את שם בעל כלי הטיס הרשום בפנקס ויבטל את תעודת הרישום בתום חמישה ימים מהיום שבו שלח בדואר רשום הודעה בדבר המחיקה.
- 4.3.6.3 מחיקת שם בעל כלי הטיס הרשום בפנקס וביטול תעודת הרישום של כלי הטיס, אין בהם כדי לשנות את סימני הלאומיות והרישום של כלי הטיס, אלא אם נרשם כלי הטיס לאחר מכן במדינת חוץ.
- 4.3.6.4 כלי הטיס ימחק מן הרישום כאשר הבעל הרשום פנה בכתב אל הרשם וביקשו למחוק את הרשום ולהעביר לרשות המוסמכת במדינת היעד הבא הצהרה מתאימה בדבר ביטול הרישום הישראלי.
- 4.3.7 **דיווח לשלטונות התעופתיים של "מדינת התיכון"**
 רת"א תדווח (טופס AWF 1.4.290-4) לשלטונות התעופתיים של "מדינת התיכון" על כל כלי טיס מיובא ראשון מסוגו שנרשם בפנקס רישום כלי טיס והוצאה עבורו תעודת כושר טיסה.
 סימוכין: ICAO ANNEX 8 PART II, C4, 4.2.1.
- 4.3.8 **לתשומת לב מבקש הרישום:**
- 4.3.8.1 רישום כלי טיס שטרם ניתנה לגביו תעודת סוג או תעודת רעש, אינו מהווה הוכחה או התחייבות מצד הרשות, שתעודת כושר טיסה או תעודת רעש אכן תוצא לכלי טיס זה.
- 4.3.8.2 הקצאת אותיות רישום אינה מהווה התחייבות כל שהיא של הרשות להמשיך טיפול ברישום ורישוי כלי הטיס, באם המבקש לא יעמוד בדרישות.
- 4.3.8.3 תעודת הרישום תישלח למבקש בדואר רשום.
- 4.3.8.4 החזרת תעודת רישום לרשם כאשר פקע תוקפה, לפי דרישת הרשם (לרשום שעבודים וכו'), לצורך ביטול הרישום או הכנסת שינויים – תיעשה בדואר רשום או במסירה ידנית במשרדי הרשם.